

Tulipa zonneveldii

Foto: Harry Jans

Nomenclatuur/etymologie

De geslachtsnaam *Tulipa* is afgeleid van het Perzische woord *tūlbent* ('tulband'), verwijzend naar de vorm van de bloem. De soortaanduiding *zonneveldii* is een eerbetoon aan de Nederlandse botanicus Dr. Ben J.M. Zonneveld, een expert op het gebied van *Tulipa* en de taxonomie van bolgewassen, die door middel van DNA-onderzoek de verschillen met verwante soorten vaststelde en daarmee de status als nieuwe soort bevestigde. De soort werd geïntroduceerd door J.J. de Groot en K.S. Tojbaev.

Voorzitter: voorzitter.nrv@gmail.com
Secretariaat: secretariaat.nrv@gmail.com
Webmaster: webmasternrv@gmail.com

Website: nrvwebsite.nl
Facebook: <https://www.facebook.com/groups/505404964892414>

Taxonomie

Tulipa zonneveldii is een nieuw beschreven botanische tulp (*species tulp*), afkomstig uit Centraal-Azië. Het is een wilde soort binnen het geslacht *Tulipa*.

- Rijk: Plantae
- Orde: Liliales
- Familie: Liliaceae (Liefamilie)
- Geslacht: *Tulipa*
- Soort: *T. zonneveldii*

Synoniemen

Aankankelijk werd deze botanische tulp aangezien voor een vorm van *Tulipa ferganica* vanwege de geografische nabijheid en morfologische gelijkenissen. DNA-onderzoek door Dr. Zonneveld toonde echter aan dat het een afzonderlijke, nieuwe soort betreft. Er zijn geen algemeen geaccepteerde botanische synoniemen voor *Tulipa zonneveldii*.

Variëteiten en cultivars

Aangezien *Tulipa zonneveldii* een zeer recent geïntroduceerde en nog relatief zeldzame botanische soort is, zijn er momenteel nog geen cultivars of variëteiten bekend. De soort wordt in haar wilde vorm verhandeld en geplant. De nadruk bij deze *species tulp* ligt op haar natuurlijke kenmerken, unieke herkomst en het potentieel om te verwilderen.

Familie

Tulipa zonneveldii behoort tot de Liefamilie (Liliaceae), de familie van eenzaadlobbige planten die ook het geslacht *Lilium* (Lelie) omvat. Alle echte tulpen vallen onder het geslacht *Tulipa* binnen deze familie.

Hoogte

Deze botanische tulp is een relatief lage plant. De volwassen hoogte van de bloemstengel bedraagt doorgaans ongeveer 10 tot 15 centimeter.

Bloemkleur

De bloemkleur van *Tulipa zonneveldii* is zacht en subtiel. De binnenzijde van de bloemblaadjes is helder lichtgeel. De buitenzijde is zachtgeel en vertoont een lichte, groenachtig grijze tot zacht rode waas. De bloem opent zich breed in de zon.

Bladkleur

De plant onderscheidt zich door een slank, blauwgroen blad. Ze heeft meestal zes bladeren per plant, die opvallend gegolfd zijn aan de randen.

Bloeiperiode

De bloeiperiode van *Tulipa zonneveldii* valt in het midden van het voorjaar, ongeveer van april tot mei. Dit maakt haar tot een welkome aanvulling in een border of rotstuint na de vroege botanische tulpen.

Standplaats

Tulipa zonneveldii is uniek omdat ze, in tegenstelling tot veel andere tulpen uit Centraal-Azië, groeit tussen struiken op een gedeeltelijk beschaduwde standplaats in haar natuurlijke habitat. In de tuin gedijt ze goed in de volle zon tot halfschaduw. Cruciaal is een goed gedraineerde grond, bij voorkeur voedzaam, om bolrot te voorkomen.

Herkomst

De herkomst van deze botanische tulp is het oostelijke Chatkal-gebergte in Kirgizië (Centraal-Azië). Ze groeit daar in de bergen, wat duidt op een tolerantie voor koude winters en droge zomers.

Soort gewas

Het is een bolgewas (*bulbous geophyte*) en een meerjarige, wilde soort (*species tulp*). Ze is geschikt voor verwildering, wat betekent dat ze op een gunstige standplaats trouw jaarlijks terugkomt en zich uitbreidt.

Vermeerderingswijze

De vermeerdering van *Tulipa zonneveldii* gebeurt vegetatief door de vorming van dochterbollen (klisters) naast de moederbol. Vermeerdering is ook mogelijk door zaad, wat bijdraagt aan het verwilderingsvermogen van de soort.

Klimaatzone

Als bergsoort uit Kirgizië is *Tulipa zonneveldii* goed winterhard en vereist ze de koude wintermaanden voor een succesvolle bloei in het voorjaar. Ze is geschikt voor de meeste gematigde klimaatzones (vergelijkbaar met USDA-zones 4 tot 8).

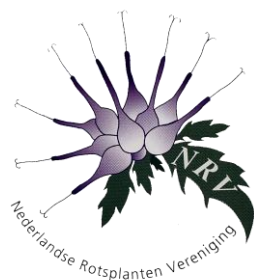
Insecten

Hoewel er geen specifieke studies bekend zijn, trekken botanische tulpen over het algemeen bestuivende insecten aan. De open, heldergele bloemen van *T. zonneveldii* zijn goed zichtbaar en dienen als vroege voedselbron voor bijen en andere bestuivers in het voorjaar.

Bronvermelding

<https://www.nijssentuin.nl/tulipa/5902879-tulipa-zonneveldii-3335.html>

<https://agris.fao.org/search/en/providers/122535/records/65df57490f3e94b9e5d796aa>

Samenvatting

Onderwerp	Resultaat
Nomenclatuur/etymologie	<i>Tulipa</i> (tulband); <i>zonneveldii</i> (vernoemd naar Dr. Ben J.M. Zonneveld)
Taxonomie	<i>Rijk:</i> Plantae, <i>Familie:</i> Liliaceae, <i>Geslacht:</i> <i>Tulipa</i> , <i>Soort:</i> <i>T. zonneveldii</i>
Synoniemen	Aanvankelijk verward met <i>Tulipa ferganica</i>
Variëteiten en cultivars	Geen cultivars of variëteiten bekend (nog te recent geïntroduceerde soort)
Familie	Liliaceae (Liefamilie); botanische tulp
Hoogte	10 tot 15 centimeter
Bloemkleur	Binnenzijde helder lichtgeel, buitenzijde zachtgeel met groen/roodachtige waas
Bladkleur	Blauwgroen, slank en gegolfd
Bloeiperiode	April- mei (midden voorjaar)
Standplaats	Volle zon tot halfschaduw; goed gedraineerde grond
Herkomst	Oostelijk Chatkal-gebergte, Kirgizië (Centraal-Azië)
Soort gewas	Bolgewas (<i>bulbous geophyte</i>), meerjarig, verwilderaar
Vermeerderingswijze	Dochterbollen (klusters) en zaad
Klimaatzone	Goed winterhard, behoeft koude rustperiode
Insecten	Trekt bestuivende insecten aan (bijen)